

ILO:s rapport VII (1) om återkallande av 16 rekommendationer

ILO-kommittén har genom remiss 2003-04-14 (N2003/3137/ARM) anmodats yttra sig över ILO:s rapport VII (1) Withdrawal of sixteen Recommendations.

Kommittén har i sin tur remitterat ärendet till Föreningen Svenskt Näringsliv, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och Sveriges akademikers centralorganisation (SACO).

Bakgrund

ILO:s styrelse och en arbetsgrupp under denna har, inom ramen för en översyn av Internationella arbetsorganisationens (ILO) normverksamhet, identifierat ett antal ILO-konventioner och rekommendationer som omoderna. Beträffande vissa av dessa instrument har gruppen funnit anledning att föreslå en revidering. Beträffande andra har gruppen ansett att de är helt förlegade och inaktuella och föreslagit att de lyfts ut ur ILO:s regelverk.

I artikel 19 i ILO:s stadga återfinns regler för antagande av konventioner och rekommendationer samt medlemsländernas förpliktelser med anledning av antagna konventioner resp. rekommendationer.

ILO:s styrelse beslöt på arbetsgruppens förslag att år 1997 sätta upp frågan om en ändring i stadgan på Internationella arbetskonferensens dagordning, vilken skulle göra det möjligt att upphäva en föråldrad konvention. Den beslutade stadgeändringen utgörs av ett tillägg till artikel 19 genom en ny punkt 9, som innebär att Internationella arbetskonferensen, på förslag av ILO:s styrelse, med två tredjedels majoritet kan *upphäva* en föråldrad konvention, som anses ha förlorat sin mening eller inte längre anses fylla ILO:s syften. Ändringsakten har ratificerats av Sverige (prop. 1997/98:185) men ännu inte trätt i kraft.

I samband med antagandet av ändringsakten beslöt konferensen att anta vissa följdändringar i Internationella arbetskonferensens arbetsordning. Genom ett tillägg till dess artikel 11 och en ny artikel 45 bis fastställs den procedur som skall följas vid *upphävande* av konventioner som är i kraft och *återkallande* av konventioner som inte är ikraft (sådana som inte trätt i kraft och sådana som upphört att gälla till följd av uppsägningar) och av rekommendationer. För återkallande av konventioner som inte är i kraft och av rekommendationer är denna procedur omedelbart tillämplig, medan den beträffande upphävande av konventioner i kraft inte kan tillämpas förrän stadgeändringen trätt i kraft.

ILO:s styrelse beslöt i november 1997 att införa en följdändring i styrelsens arbetsordning genom en ny artikel 12 bis, varigenom fastställdes att ett beslut att på konferensens dagordning föra upp frågan om upphävande eller återkallande av en gång antagna instrument måste tas med minst fyra femtedels majoritet. Härigenom garanteras att ett sådant beslut inte kan tas med stöd enbart av två av de tre (regerings-, arbetsgivar- och arbetstagar-) grupperna i styrelsen.

Återkallande av sexton rekommendationer

År 2000 beslöt Internationella arbetskonferensen som ett första steg att återkalla fem konventioner vilka inte trätt i kraft, och år 2002 beslöt konferensen att återkalla tjugo rekommendationer, vilka samtliga antagits under organisationens 25 första år.

I mars 2002 beslöt styrelsen på förslag från arbetsgruppen att på konferensens dagordning år 2004 sätta upp frågan om återkallande av sexton rekommendationer. De sexton rekommendationerna som nu föreslås bli återkallade är

- rekommendationen (nr 2) om likabehandling av utländska arbetare,
- rekommendationen (nr 12) om skydd vid havandeskap och barns börd (jordbruk),
- rekommendationen (nr 16) om bostadsförhållanden,
- rekommendationen (nr 18) om veckovila i handelsfartyg,
- rekommendationen (nr 21) om utnyttjande av ledighet,
- rekommendationen (nr 26) om skydd för kvinnliga migranter ombord på fartyg,
- rekommendationen (nr 32) om motordrivna maskiner,
- rekommendationen (nr 33) om ömsesidighet vid skydd mot olyckor,
- rekommendationen (nr 34) om hörande av fackliga organisationer vid utarbetande av bestämmelser rörande säkerhet i hamnarbete,
- rekommendationen (nr 36) om reglering av tvångsarbete,
- rekommendationen (nr 43) om invaliditets- ålderdoms- och dödsfallsförsäkring,
- rekommendationen (nr 46) om avskaffande av rekrytering,
- rekommendationen (nr 58) om arbetsavtal (infödda arbetare),
- rekommendationen (nr 70) om socialpolitik i icke-självständiga områden,
- rekommendationen (nr 74) om socialpolitik i icke-självständiga områden (tilläggsbestämmelser) och
- rekommendationen (nr 96) om minimiålder (kolgruvor) .

De sexton instrumenten har, med undantag för nr 21, anmälts för riksdagen i prop. 1921:361, 1923:198, 1927:57, 1930:71, 1931:32, 1934:138, 1937:56, 1940:19, 1945:234, 1946:208 resp. 1954:73.

Inför behandlingen år 2004 har Internationella arbetsbyrån utarbetat en bakgrundsrapport, Report VII (1), inkl. ett *frågeformulär* som medlemsländerna ombeds besvara. Den innehåller även de sexton rekommendations-texterna.

Remissinstanserna

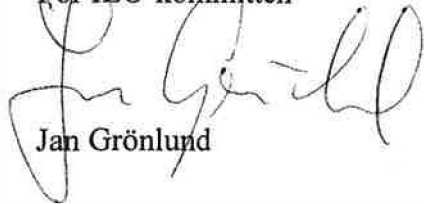
Svenskt Näringsliv och LO har besvarat remissen. Båda organisationerna tillstyrker att dessa sexton ILO-rekommendationer återkallas vid ILO:s arbetskonferens år 2004.

ILO-kommittén

ILO-kommittén tillstyrker, sedan inga remissinstanser anfört invändningar, ILO:s styrelses förslag att rekommendationerna nr 2, 12, 16, 18, 21, 26, 32, 33, 34, 36, 43, 46, 58, 70, 74 och 96 återkallas.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande, ledamöterna Lilja Hansson, Laurent, Emriksdotter, Edström, Jonsson och Bengtsson. Närvarande har varit ersättarna Thapper och Johansson, experten Gotare och undertecknad sekreterare.

För ILO-kommittén



Jan Grönlund



Kerstin Wiklund